REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și a următórele Birourĭ de anunciurĭ:

In Viena: M. Dukes Nachf. Nox. Augenfeld & Emerich Lesner. Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppeliks Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.

RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIII.

„GAZETA" iese în fiăcare ḑi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.

Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 271. Brașov, Joi-Vinerĭ 8 (21) Decemvrie. 1900.

Aniversarea bĕtrânului Tisza.

Duminecă s'a serbat în Budapesta — în mod liniștit la clubul liberal și afară de club, într'o întrunire la care au luat parte diferite deputațiunĭ din provincie — a șéptedecea aniversare a ḑilei nascerei bĕtrânului bărbat de stat maghiar Coloman Tisza.

Cu ocasiunea acésta, cum nicĭ nu se putea altfel, s'a pus în relief în pressă și în discursurĭ activitatea politică de patru-ḑecĭ de anĭ a sĕrbătoritului.

In fruntea ḑiarelor, carĭ cu acésta ocasiune au preamărit pe „bărbatul istoric", ocupă locul prim organul lui Max Falk, cel mai credincios aderent al politicei tiszaiste. Acest organ, „Pester Lloyd", ḑice despre Coloman Tisza: „Ceea-ce s'a făcut de un pătrar de secul și cum s'a făcut, își are originea în spiritul lui Coloman Tisza. Generațiunea de aḑĭ, Ungaria de aḑĭ este cronica faptelor sale, și cele ce ne povestesce acésta, noi le-am esperiat și le-am simțit, și noi înși-ne le putem documenta".

Este fórte mult ḑis în acest atestat, ce-l dă ḑiarul amintit bĕtrânului Tisza. Fără a cerceta întru cât, din punctul de vedere al intereselor de partid și naționale maghiare, lauda acésta mare este și póte fi fundată orĭ nu, și întru cât ea apare prea esagerată, trebue sĕ recunóscem un lucru: Spiritul lui Coloman Tisza în adevĕr a dat timbrul acestei epoce mai nouă de guvernare unguréscă, care — abstragênd dela succesele dobêndite cu prea marĭ jertfe și cu prea mare risic pentru stabilirea regimului liberal, séu mai bine ḑis al absolutismului constituțional pseudoliberal unguresc; abstragênd apoi și dela progresele mult atêrnătóre de imprejurărĭ și în mare parte numai aparente, pe terenul economic și financiar — a sguduit în mod fatal basele desvoltării firescĭ. Făcênd dintr'o ficțiune un principiu conducĕtor de stat, prin recurgerea la mijlóce neiertate și imorale, a creat un abis între elementul maghiar domnitor și între popórele de altă limbă, amenințând astfel de-a dreptul marile interese de consolidare interióră ale acestui stat poliglot.

Orĭ cât de multe ar fi făcut Coloman Tisza pentru Maghiarĭ, ca sĕ merite cu adevĕrat recunoscința lor, tóte vor dispare cu desĕvîrșire dinaintea faptului — pentru care-l va acusa odată istoria nepărtinitóre — că, vrênd sĕ centraliseze și sĕ niveleze tótă viața de stat numai și numai pentru a concentra tótă puterea în mânile unui guvern și ale unui partid, ba ale unei clice, care nu representă decât o fracțiune din minoritatea poporațiunei statului și care se mai deosebesce și printr'o politică de rassă violentă, a introdus încetul cu încetul germenele desbinării, al urei și intoleranței, precum și veninul imoralității, al egoismului lipsit de orĭ-ce simț de dreptate și al cinismului politic în țéră.

De acest pĕcat capital al guvernării sale — în timpul căreia a fost dădăcit și a crescut mare șovinismul maghiar violent de aḑĭ, șovinismul, care propagă patriotismul fals și imoral hrănit mai mult de profta de-a satisface interesĕlor și ambițiunilor deșerte personale ale celor nenumĕrațĭ, carĭ îl profeséză — nu-l va puté spăla pe Coloman Tisza nicĭ un fel de glorificare prematură. Și va veni un timp, care nu este prea departe, când vor vedé și se vor convinge toțĭ câțĭ sunt orbițĭ aḑĭ de îngâmfarea nespusă, ce i-a cuprins, că sistemul de guvernare al lui Coloman Tisza a fost clădit pe base atât de șubrede, încât cu tóte succesele aparente nu va fi modru sĕ dăinuéscă, orì-și-cât s'ar strădui cei ce-l înlocuesc astăḑĭ la cârmă sĕ-i pună proptele nouĕ în tóte părțile.

Cu devisa sa barbară de „a sdrobi naționalitățile", bĕtrânul Tisza în timp de cincĭ-spre ḑece anĭ, cât a stat în fruntea guvernului, și de atuncĭ și până aḑĭ cât timp a dirigeat de după culise destinele partidului liberal supus dictatului sĕu și al clicei sale, a împins și a forțat lucrurile într'o direcțiune de unde, după părerea nóstră, abia mai póte fi reîntórcere, și care prin urmare trebue sĕ ducă la un sfîrșit rĕu.

Décă rĕmânea la cârmă creatura lui Coloman Tisza, fostul ministru-președinte Banffy, care întinsese până la estrem córda sistemului de distrugere, de sigur, că s'ar fi accelerat catastrofa. Căderea lui Banffy însĕ a născut sistemul Szell, care nu este decât o continuare a sistemului Tisza-Banffy, mânând carul statului înainte pe povârnișul cărărilor prăpăstióse, cu deosebire numai, că Szell face us mai mare de opritóre. Inaintéză, ce-i drept, cu órecare precauțiune, dér totușĭ nu părăsesce direcțiunea primejdiósă.

Vizitiul Szell — tot Coloman și el, „tiz" cu „bărbatul istoric", care șĭ-a fost propus a sfărima naționalitățile — nu cutéză și nicĭ n'are puterea de a întórce carul. Nimic, decĭ, nu-l mai póte opri în loc pe drumul spre prăpastiă.

Maghiarii nu vor, dér nicĭ nu pot opri mersul periculos al mașinei statului. Poporul lor e ațîțat și fanatisat, ér conducĕtorii, — și întrucât s'ar afla între ei de aceia, carĭ sĕ cunóscă direcțiunea periculósă,— nu mai pot stăpâni curentul pătimaș, nutrit și crescut de ei. Inrîurințele strĕine ale politicei viclene și echivoce nemțescĭ, cu ajutorul jidovismului puternic, îi încuragiază a persevera pe calea apucată și constelația politică generală îi favoriséză încă în a-și face mendrele nestinghirițĭ.

Dintre ceilalțĭ factorĭ, carĭ ar puté sĕ determine mai curênd séu mai târḑiu o schimbare a direcțiunei periculóse, numai unul este: *națiunile nemaghiare*. Aceste însĕ par a fi aḑĭ mai mult ca altă-dată paralisate în acțiunea de apĕrare și salvare, ce le este impusă de interesele lor de viață.

Ce este adevĕr și ce nu în acésta îngrijitóre aparință, nu vom esamina acum. Timpul va trebui sĕ lămuréscă încurênd întrebarea, ce trebue sĕ preocupe în cea mare mĕsură pe toțĭ patrioții adevĕrațĭ, carĭ vĕd mai departe, decât le ajunge lungul nasului.

Dér este și rĕmâne neîndoiós și nenegabil, că națiunile nemaghiare din Ardeal, Bănat și Țéra-unguréscă nu șĭ-au terminat încă rolul lor, căcĭ nu șĭ-au pierdut încă consciința de ființa și de menirea lor.

Și în privința acésta nu putem a nu recunósce și noi un mare merit al lui Coloman Tisza față cu națiunile nemaghiare. El a contribuit puternic, prin volniciile regimului sĕu, a-le deștepta simțul politic-național și a-le întări în convingerea, că nu póte fi pentru ele mântuire, decât numai eluptându-șĭ deplina egală îndreptățire națională, alăturĭ cu națiunea maghiară conlocuitóre.

Mai are însĕ Coloman Tisza un merit, pe care puținĭ îl vor fi observat și-l vor fi sciut apreția la timpul sĕu: meritul de a fi deschis ochii naționalităților, ḑicênd odată în dietă, că décă legea de naționalitate nu se esecută, vina o pórtă înseșĭ naționalitățile, fiind-că n'au luptat, nu s'au opus destul de energic, spre a împiedeca nerespectarea și călcarea ei.

Și décă a vorbit vr'odată Coloman Tisza adevĕrul când s'a tratat de naționalitățĭ, a fost atuncĭ, când a constatat acest fapt de mare învĕțătură pentru ele.

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Trei-spre-ḑece ḑile la mansardă.

Ḑiua a doua.

Mĕ deștept din vreme. Mĕ simt ușor, sprinten și mĕ scol. Mĕ opresc în mijlocul casei și zîmbesc. Hm!... sunt vesel; ce-o sĕ fie asta? Mĕ plimb apoi de colo până colo, oprindu-mĕ din când în când, impedecat de gândurĭ.

Nu sciu ce am; mĕ apasă ceva pe suflet.., 'mĭ-e dor. De cine? de ce? Nu sciu! Simt că mĭ-e dor. Sub veselia mea plutesce o umbră de melancoliă. Mĕ pomenesc cântând:

„Din care lumĭ venit'ai ḑînă
S'aducĭ senin în viața mea?"

Imĭ pun sufletul în accentele cântecului. Vrĕu sĕ mĕ pierd, sĕ nu mai simt și sĕ mĕ las cu totul în aripile acestui dor vag, ce mĕ stăpânesce. Ochii îmĭ sunt umeḑĭ și sufletul îmbĕtat de farmec.

Orașul, cât cuprinde ochiul, stă posomorît, învĕluit în cĕță. Vîrfurile caselor și turnurile bisericilor se ridică aiurate din cĕță și sémĕnă cu nisce crucĭ ingrămădite de buruienĭ dintr'un cimitir părăsit. Totul dormitéză și se 'nclină spre muțeniă, spre neființă.

Și cu tóte astea mĕ simt vesel. Ce-mĭ pasă, că natura lăcrăméză, când în sufletul meu e un început de primăvară. Un început! Cine scie însĕ de vor înflori vre-odată aceștĭ mugurĭ ai speranței de acum? Cine scie de va veni vre-odată clipa, în care primăvara sĕ-șĭ reverse 'n voie binefăcĕtórele-i raze peste sufletul meu? Cine scie?...

Destul, că acest început, acésta speranță caldă pĕtrunde în întunerecul vieții mele ca o raḑă printre norĭ. E numai o raḑă și totușĭ mĕ simt întinerit la lumina ei.

Iubit! Cuvênt mângâitor, care cuprindĭ tot ce póte da viață unui pribég, tot ce póte născocì mai dulce un suflet strĕin!

Sĕ mĕ 'ncred în tine? Pe mulțĭ ai fericit și ai nenorocit pe și mai mulțĭ, dér aceștia din urmă de sigur au fost prea pretențioșĭ și țĭ-au cerut mai mult decât aveai.

* * *

Stăm la gura sobei și vorbim despre câte ne trec prin minte. Nu ne mai vĕduserăm de vre-o douĕ sĕptĕmânĭ. Prietinul meu, băiat de lumea nouă, pare obosit. Lucrul acesta mĕ miră de unde-l sciam totdéuna vesel. Nu-l întreb nimic și-i ascult cu răbdare tóte aventurile petrecute în timpul din urmă.

Dela o vreme nu-l mai aud. Mĕ fură gândurile și mĕ las în voia lor. Nu sciu cât voiŭ fi stat așa. Când mĭ-am ridicat ochii, pretinul meu stetea cu capul lăsat pe spatele scaunului și cu privirea ațîntită în tavan. Pe față i-se juca un zîmbet ne'nțeles; compătimire și sarcasm, milă și dispreț erau întrênsul.

Mĕ uit la el lung, dér în zadar cerc sĕ-i pĕtrund gândurile. Intr'un târḑiu vĕḑui cum i-se ridică pieptul și cu'n oftat lung rosti:

„Nenorocită!"

— „La ce te gândeștĭ?"

— „Hm!., banalitățĭ" — rĕspunse el ridicând din umerĭ — „la ce țĭ-așĭ mai spune?., sciu că nu te interesézä".

N'am mai insistat. 'Mĭ-aprind o țigară, m'așeḑ la masă și rĕsfoesc într'un album.

— „Al cui e?"

— „Al Mariórei".

Prietinul meu zîmbia, se uita la mine și-apoi punêndu-șĭ picior peste picior, mĕ întrebă c'un aer serios:

— „O iubescĭ?"...

— „Mult!"

El isbucnì în hohote de rîs și apoi adause:

— „Nu te pot pricepe... Un lucru însĕ sciu sigur: visătorii ăștia aprópe tot-déuna se cam dau peste cap. Bagă de sémă!"...

Uimit de aerul cu care rosti aceste cuvinte, mĕ uit la el întrebător.

Alexandru se apropie cu scaunul de mine și cu un aer îngrijat, ca și când ar avé sĕ-mĭ spue o taină, mĕ întrebă încă odată déc'o iubesc. La un semn afirmativ al meu, dênsul se retrase și mĕ lăsă nedumerit. Ișĭ încrucișă mânile de-asupra capului și rĕmase tăcut. Lucrul acesta mĕ făcù și mai curios.

— „Ce ai?., la ce te gândescĭ?" îl întrebai cu o voce plină de témă.

— „Mĕ gândesc și caut sĕ găsesc, ce a putut sĕ-țĭ placă la ea" — și apoi întorcêndu-se cătră mine continuă — „Spune-mĭ, ḑĕu, ce-ai găsit la ea?"...

Cui bono? Sub titlul acesta publică *„Siebenb. D. Tageblatt“* de Marțĭ un articol ca răspuns la seria de articolĭ publicațĭ de aceeașĭ fóie *„asupra politicei de naționalitate a lui Szell“*, pe carĭ i-am reprodus și noi în partea lor esențială în numerii fóiei nós tre de Lunĭ și Marțĭ, ca curiositate de vederĭ politice pretinse naționaliste.

Articolul *„Cui bono?“* desfășură în punctele principale, despre carĭ să trateză în acéstă discuțiune, vederĭ cu totul opuse. Așa de pildă autorul lui declară, că *este imposibil* ca înființându-se statul național maghiar unitar, să pótă fi *asigurată esistența etnografică* a poporului săsesc, ca a unei unitățĭ culturale; asemenea declară, în contradicere cu autorul amintitei serii de articolĭ, că *nu crede cuvintelor lui Szell*. Vom reveni.

Congregațiunea comitatului Caraș-Severin.

Lugoș, 16 Decemvrie 1900.

(Raport special al „Gaz. Trans.“)

Congregațiunea estraordinară a comitatului Caraș-Severin s'a ținut în 15 l. c. în presența unuĭ număr forte mic de membrii. Dintre Românĭ au luat parte, afară de bărbații cunoscuțĭ pururea activi, episcopul Dr. D Radu, Nicolae Bireescu, Protop. Ioan Pepa, Ioan Marcu, înv. Spatan ș. a.

Inceputul desbaterilor l'a făcut Vicespanul *Fialka* respunzênd la maĭ multe interpelărĭ și întrebărĭ sulevate de membrii Dr. *Dobrin* și Vir. *Tomiciă* în congregațiunea trecută, care răspuns fiind în mare parte satisfăcĕtor, după reflexiunile numiților interpelanțĭ au urmat interpelărĭ nouĕ.

V. *Tomiciă* interpeléză în causa licitării bisericeĭ gr. cat. din Scheuș și în afacerea îndepărtării birturilor din apropierea bisericilor. — Vicespanul răspunde, că biserica licitată s'a rĕscumpĕrat, (dér unde a fost preotul?), éră causa vêndărilor stă sub cercetare. Ce privesce îndepărtarea cârciumelor din apropierea bisericelor, va face cele de lipsă și pe basa acelora schimbările impuse de împrejurărĭ.

D-l C. *Brediceanu* interpeléză în causa adunărilor foștilor grănițerĭ *pentru ascultarea poruncilor* și arătând ilegalitatea acelora și abusul, ce s'a făcut și se face din partea unor nepricepuțĭ și rĕuvoitorĭ, cere cassarea acelor adunărĭ. Cuvêntarea a fost viŭ aplaudată. — Vicespanul promite a îndeplini acéstă cerere, cu care e deplin de acord.

Trecêndu-se la alegerea membrilor în comitetul administrativ, se susține praxa de până acum, realegêndu-se ceĭ bĕtrânĭ, ca nu cumva o nouă lumină sĕ despice întunerecul spiritual inaugurat încă sub era lui Iakabffy. Egalitatea și paritatea s'a practicat, după receta „aplicării legei de naționalitate“.

In cestiunea rĕscumpĕrării edificielor tribunalului din Lugoș dela ministeriul de justiție, s'a primit modificarea propusă de C. Brediceanu la propunerea comitetului permanent.

La cestiunea votării sumelor de 100 resp. 200 coróne pentru cununa și statua poetului M. Vörösmarty, membrul Dr. G. *Dobrin* a sprijinit propunerea; a arătat însĕ într'o vorbire frumósă procedeul Ungurilor și al guvernului față de actele de pietate ale Românilor pentru bărbații lor binemerițațĭ: cum ni-se opresc colectările, cum se confiscă banii colectațĭ numai dela conaționalĭ, cum aceștia sunt persecutațĭ, insultațĭ prin acte de crudă intoleranță și adênc isbitóre în simțul de pietate al nostru. Tóte acestea le aduce vorbitorul aminte „fraților“ Maghiarĭ, ca sĕ se îndrepte și sĕ apuce calea lealitățiĭ și echitățiĭ, față de naționalitățĭ, — căcĭ, precum dovedesce casul concret, și ei recurg la simțul nostru de pietate, de aceea nicĭ ei sĕ nu jignéscă pe alții.

In *causa islazelor*: rĕscumpĕrarea ocupațiunilor vechĭ s'a încuviințat, dér la aprobarea vêndărei a 223 jugère din islazul comuneĭ *Petnic*, Românii au fost contra, și atât membrul C. *Brediceanu*, cât și Dr. *Dobrin* au demonstrat, că grănițerii nu au de loc pămênt destul de islaz, de aceea nicĭ nu se póte subtrage dela menițiunea lor genuină aceste 223 jugère din cestiune, fără déză ocărmuitorii au scopul de a *nimici economicesce populațiunea*.

Décă se recunósce imposibilitatea pentru foștii grănițerĭ de a maĭ trăi numaĭ cu pămêntul ce-l au, atuncĭ sĕ li se dea pămênt din sutele de mii de jugère, carĭ le are statul în fostul confiniu militar, — cum sciu ei sĕ dea Ungurilor maĭ puțin lipsițĭ pămênt cumpĕrat din visteria statului, care e și a nóstră.

Sub cuvêntul, susținut și de D. Suyor, că comuna a votat aceste vêndărĭ și că se ajută maĭ multe familii din acea săracă comună, majoritatea a încuviințat vêndarea.

In Bocșa-română s'a decretat un post de medic comunal. La Bocșa-montană s'a respins deschiderea apotecei a 2-a.

La desbaterea *adresei comitatului Treiscaune* pentru *modificarea legei de naționalitate* — comitetul permanent a propus simpla luare la cunoscință. Fișpanul *Pogány* strigă: „szavazunk!“ (votăm!) Românii însĕ nu s'au mulțămit cu acésta, ci prin graiul oratorului loi, d-l C. *Brediceanu* au propus *respingerea cu indignațiune* a cererei de aderare la acea hotărîre, fiind-că ea constitue *o barbarie*.

D-l *Brediceanu* arată cu câtă perfidiă și cinism au făcut toțĭ bărbații de stat ai Maghiarilor, dela Kossuth-Tisza-Banffy și până la Szell, numaĭ abus și batjocură de cuvintele libertate, egalitate, frățietate, purtându-le în gură și sugrumându-le în faptă. Din legea despre egala îndreptățire a naționalităților, numai *numirea cuprinde acéstă „egală îndreptățire“*, legea insașĭ nu. Numai promisiunĭ a căror împlinire e condiționată „dela posibilitate“, séu întrucât nu se va schimba forma autorităților publice, sp. e. tribunalele, din comitatense în „de stat“.

Legea în faptă s'a practicat așa, — continuă oratorul — că s'a șters *posibilitatea* de a fi numițĭ în posturile poreclite de încredere alțĭ bărbațĭ, decât Maghiarĭ. Aicĭ zace diferența între politica cu reson, de dreptate și de rațiune, și între politica practicată „de burtă“, care dictéză a mânca singur tot — și a privi „cu frățietate“ cum piere concetățénul tĕu „egal“ și „liber“, numai fiind-că nu e născut Maghiar. D-l Szell ne-a molcomit cu aplicarea legei. — Ceva clasic! Nerespectarea, neaplicarea, scóterea ei din vigóre prin legĭ nouĕ, persecutarea acelora, carĭ încércă a o ține, premiarea violatorilor legei: — acestea sĕ fiă óre aplicarea ei? Apoi „abrogarea“ prin us contrar, cum a decretat'o comitatul Timiș în causa opririi adunării învĕțătorilor la Ciacova? Mai vin acum Secuii din Treiscaune și după ei deputatul Komjathy și cer și ștergerea acestei umbre de „egală îndreptățire!...“

In chipul acesta dela cei din Treiscaune și dela Komjathy ne putea veni și recercarea, de a-se face o lege în sensul, că acela, care nu se nasce Maghiar, sĕ se nască mut. Și noi astfel de propunere sĕ o luăm simplu la cunoscință? Acésta ar însemna lipsă de demnitate și de iubire de limbă și de neam.

Apoi politicianii ungurĭ, carĭ întrec tóte popórele din lume în privința ridicării mai pe sus de tóte a limbei și naționalității lor, declară aceste virtuțĭ pentru alte naționalitățĭ de oprite, de o crimă. Asta sĕ fiă óre calea de bună înțelegere și respectarea reciprocă a drepturilor și simțirilor firescĭ? Triste simptome cuprinde acest curent și tristă situațiune póte crea pentru patria și popórele ei.

Pentru-ca acest curent bolnăvicios și stricăcios — încheie vorbitorul — sĕ nu ia dimensiunĭ și mai marĭ, vĕ rog sĕ-mĭ primițĭ propunerea de a respinge cu indignare hotărîrea celor din Treiscaune.

Fișpanul *Pogány* strigă érășĭ: „szavazunk!“ (Votăm!) Dér Românul Dr. Isidor *Pop* se ridică și într'o cuvêntare escelentă arată, că legea așa dișă de naționalitate nu conține postulatele Românilor și a partidului național. Numai nisce fărîmăturĭ problematice de „egală îndreptățire“ s'au codificat în art. de lege 44 din 1868 și nicĭ acelea nu s'au ținut. Arată mai multe esemple din viață, cu carĭ ilustréză nerespectarea în faptă a legei. Pe acéstă praxă de 30 anĭ își intemeiéză d-l Szell susținerea legei de naționalitate? Așa puteațĭ codifica și proiectul deputaților români, *ca sĕ nu-l ținețĭ*, și rĕu ațĭ și făcut, căcĭ neabrogarea legei o apărațĭ nu pentru-ca sĕ o ținețĭ, ci *ca sĕ avețĭ de vóstră și de-al de Pazmandy și alțĭ voiajorĭ politicĭ cu ce sĕ vĕ fălițĭ Europei spunênd, că nicĭ în Elveția nu sunt naționalitățile mai îndreptățite ca în Ungaria*. Acest scop mai splendid îl ajungețĭ, décă peste tot prin înșelăciune s'ar puté ajunge la ceva. Se alătură la propunerea d-lui C. Brediceanu.

Fișpanul *Pogany* érășĭ strigă „szavazunk!“

Românii îi răspund cu: Oho! Dr. G. *Dobrin* desfășură din praxa vieții situațiunea naționalităților și drepturile lor publice în Ungaria: dovedesce cu argumente nerestурnabile temerea stăpânirei de sentința condamnatóre a orĭ căruĭ cetățén séu stat iubitor de libertate și, susținênd propunerea d-lui C. Brediceanu, se alătură la ea.

Fișpanul *Pogany* „szavazunk“. Deși voia încă părintele Nicolae Bireescu sĕ le citéscă molitva, că de ce nu a lăsat Dumnedeu, ca numai Ungurĭ sĕ se nască pe lume, majoritatea prin sculare oficianților (afară de 3—4 chiar Ungurĭ) și a 2—3 membri maghiarĭ (ceilalțĭ s'au obținut) a primit propunerea comitetului permanent, ca adresa-circulară sĕ se ia simplu la cunoscință.

Celelalte obiecte s'au pertractat și primit more patrio.

Rap.

O alocuțiune a Papei. In Roma s'a ținut Luni un consistoriu papal. Papa a pronunțat o mică cuvêntare, în care dise, că se bucură și mulțumesce lui Dumnedeu, că a putut sĕ încheie anul sfânt. El a urat mulțimei pelerinilor venițĭ la Roma, sĕ culégă din visitele lor în orașul etern, róde bune pentru biserică și religie. Papa a adăogat, că resimte multă părere de rĕu pentru *conflictul dintre Italia și Biserică*, conflict, care ar pute provoca urmărĭ mai grave decât nisce ostilitățĭ. E o mare nenorocire, că Pontificele a fost desbrăcat prin putere de justa și legitima sa suveranitate, care e strîns legată de libertatea ministerului sĕu.

Acéstă durere s'a mărit încă atuncĭ, când suveranul Pontifice a vĕdut donațiunea Romei trecênd dela o mână la alta, ca o consecință a dreptului și nu ca un fruct al derptății.

Papa doresce, ca nicĭ timpul și nicĭ succesiunea guvernanților, sĕ nu pótă distruge nicĭ sĕ pótă micșora acest drept.

SCIRILE DILEI.

— 7 (20) Decemvrie

Tot pentru ai lor. După cum anunță „Kel. Ért.“, ministrul unguresc de agricultură *Daranyi* intenționéză sĕ cumpere pe séma statului dominiul de 60,000 jugère dela Püspökladany, în sarcina budgetului colonisărilor, parte pentru-ca sĕ-l parceleze între proprietarii micĭ din acele ținuturĭ, parte sĕ facă din el moșii de arendă, sistem de ferme. — Nu-i vorbă, siliințele lui Daranyi sunt frumóse, dér ce-i, că el nu se îngrijesce decât tot numai de ai săi. Lipsă

Vĕdênd, că nu-i rĕspund nimic, începù sĕ vorbéscă singur: „O fetiță de 15 anĭ, naivă séu prefăcută, cine scie?..., drăguță.. hm, mai mult séu mai puțin.., inocentă., hai s'o cred și pe asta“...

— „Ce vréi sĕ dicĭ?“

— „Ce vréu sĕ dic, o va spune vremea mâne-poimâne... Déc'ai vedé însĕ lucrurile cum sunt, cine scie.., póte-ar fi maĭ bine de tine. Păcatul visătorilor! Le vedĭ tóte pe dos. Dér de una e mai bine așa; amăgit și ér amăgit și amăgirea țĭ-o facĭ cum îțĭ place. La ceva însĕ vréu sĕ-țĭ atrag atenția și care se potrivesce mai cu sémă la femei: ia contrarul dela tot ce ți-se pare adevĕrat, și vei da de adevĕr. Ce vréi? E ceva prea simplu, prea demodat să se presinte cineva astădĭ așa cum e; puțină prefăcătorie, puțină rafinariă, căcĭ de!.. trebue sĕ probeze, că trăesce în strălucitul secol al progreselor“.

— „Alexandre, pentru Dumnedeu, ce însemnéză cuvintele acestea?“

— „Nu întreba nimic, vremea o sĕ-țĭ spună tot“...

Remaserăm tăcuțĭ amêndoi. In liniștea odăi, par'că plutea un zimbet de ironiă. Un tăciune abia mai licăria în gura sobei. Radele sórelui, înclinat spre apus, pĕtrundeau prin geam proiectându-se în două quadrate roșietice pe peretele din fața ferestrii.

Imĭ părea un vis tot ce am audit. Nu se puteau referi la Marióra acele cuvinte, nu! Era peste putință. E așa de nevinovată, atât de drăguță... și cu tóte astea mĕ fură gândurile și am o senseția de grózǎ de părere de rĕu și de milă. Sunt sub puterea acelei impresii, pe care am avut'o acum câte-va lunĭ, când mĕ 'ntorceam dela cimitir, unde 'mĭ petrecusem un prietin la grópă.

— „Ascultă Alexandre, pe cine compătimea-i mai adineórĭ și-i dicea-i nenorocită?“

— „Vrei sĕ scii?... Pe ea?“

— „De Marióra vorbescĭ?“

— „Intomai!“

— „Haide, nu mai glumi, te rog!“

— „Nu credĭ? Am sĕ-țĭ dovedesc“.

Cu aceste cuvinte îmĭ strînse mâna și plecă.

Sĕ 'nvêrtea casa cu mine. Totul îmĭ părea întunecat. Simțeam, că mĕ înécă aerul odăii.

O cunosceam puțin. Imĭ plăcuse. O vĕd înaintea mea așa cum am cunoscut'o întâia-óră. Păru-i negru, resfirat pe umerĭ, îi împodobesce chipu-i de copil. Ochii... a! ochii, mĭ-aduc aminte o'am rĕmas pe gândurĭ în fața ér când i-am vĕdut întâià Spuneau prea multe, da.. da e adevĕrat, spuneau prea multe... Dér n'am voit sĕ-i cred și i-am îmbrăcat în imaginea mea cu vĕlul nevinovăției. Imĭ păreau mai frumoșĭ cum îi vedeam în vis, decât cum erau în realitate...

Rĕtăcire!.. Nu se póte se mĕ fi înșelat. O, nu! Mai curênd așĭ nega esistența firei, decât nevinovăția ochilor pe carĭ îi iubesc.

Mĕ cobor în gradină. Ce posomorită e! Tómna i a smuls întréga podóbă. Cu fiecare clipă, cu fiă-care frundă, ce cade, se duce o părticică din viața ei. Din cântecile de altă-dată, carĭ o îmbrăcau în melodiile cele mai sincere, n'a mai rĕmas decât ciripitul vrăbiilor sburlite. Ca mâne va ninge peste ea și va trebui sĕ pórte haina nedorită a vremii, întocmai ca osândamatul, care stă obosit sub greutatea lanțurilor.

M'așed pe banca de sub castanul din mijloc și privesc la sórele, care abia se mai vede de după casa vecinului. Căutându-mĭ prin buzunar o țigară, din întêmplare dau peste scrisórea pe care o trimisem în diua întâiă a acestei istorisirĭ... Etă cum se isprăvia:

„Nu sciu sĕ-țĭ spun nimic, decât că te iubesc și țĭ-așĭ spune mereu cuvêntul acesta și nu m'așĭ mai sătura spunându-țĭ-l.“

Și-apoi încheie: a ta pentru *eternitate*.

In momentul când cetii: „eternitate“ o frundă veștedă îmĭ cădù peste scrisóre.

Tresării și-apoi rĕmăsei pierdut cu ochii la frundă.

Sórele apusese, nóptea se lăsa peste fire ca un zimbet posomerît pe fața unui moșneg, frundele cad una câte una rupte de vêntulețul, care trece și-mĭ fură nepăsător gândurile.

de sprijin au şi locuitorii din alte părţi ale ţěrii, cum ar fi de pildă locuitorii românĭ din regiunile muntóse ale ţěrii. Aceştia însě sunt lăsaţĭ pradă miseriei, căcĭ miniştri unguresci tot numai de ai lor sě încăldesc şi îngrijesc.

Procese de pressă. „Tribuna“ de ierĭ anunţă, că d-l Andreiŭ Balteş, responsabil pentru redacţiune, a fost chemat alaltăerĭ la judele de instrucţiă din Sibiiu, care i-a luat un interogatoriu într'un proces intentat „Tribunei“. Procuratura din Clujiŭ a dificultat articulul de fond din nr. 153 anul curent întitulat „Sunt laşĭ“.—Fóia „*Sächsisch-Regener Wochenblatt*“ scrie, că procurorul reg. din Têrgul-Mureşului i-a intentat proces de pressă din causa a doi articulĭ: unul întitulat „Die Hetze gegen das Sächsisch-Regener Gymnasium“ şi „Noch ein Wort an die Sachsen in Sächsisch-Reen“. In 13 l. c. a fost interogat proprietarul numitei foi.

Dieta ungară a luat alaltăerĭ vacanţă de Crăciun. Ea nu se va întruni decât în 14 Ianuarie 1901. Camera magnaţilor va mai ţiné o şedinţă sĕptĕmâna acésta, desbătênd proiectele de legĭ, carĭ au fost primite deja în camera deputaţilor.

Alegere cu baionete. Adĭ se face alegere de deputat în cercul Nagymarton. Partidul poporal catolic a candidat pe prelatul papal Andreiŭ *Poda*. „Alkotmany“ este informat, că alegerea se va face în stilul lui Banffy, dat fiind-că partidul liberal încă-şĭ are candidatul sěu. După „M. T. I.“ s'au consignat pe diua alegerii o companiă de soldaţĭ infanteriă şi 26 gendarmĭ.

Pentru masa studenţilor românĭ din Braşov au întrat *6 coróne* dela d-l *Traian H. Pop* şi soţia sa *Leontina* n. Moldovan, în loc de cunună pe mormêntul iubitului lor fiiu *Traian-Vasilie.* — Priméscă pioşii donatorĭ cele mai vii mulţămite. — *Administraţia fondului.*

Un medic grec asasinat de Bulgarĭ. In camera din Atena deputatul *Dragumis* a anunţat în mijlocul unei marĭ emoţiunĭ, că medicul grec *Sakelarios* a fost asasinat în Salonic de nisce Bulgarĭ şi a interpelat guvernul asupra mĕsurilor, ce va lua, în urma acestei crime. — Ministrul afacerilor străine a rĕspuns, că a făcut deja protestărĭ energice pe lângă Pórta otomană.

Regele Italiei a fost numit de către Maj. Sa monarchul nostru proprietar al regimentului de infant. Nr. 28, al cărui proprietar mai înainte era decedatul rege Umberto.

Căsĕtoria princesei de Asturia. Din Madrid se anunţă, că Regina regentă Maria Christina a primit o scrisóre dela contele de Caserta, prin care acesta cere pentru fiiul sĕu Carlos mâna princesei de Asturia, fiica Reginei regente. Camera spaniolă va fi avisată prin un mesagiŭ special despre încheierea căsĕtoriei. Princesa de Asturia s'a născut la 11 Septemvrie 1880. In cas, décă minorul rege Alfons al Spaniei ar muri, princesa de Asturia este desemnată sĕ succedeze pe tronul Spaniei. Contele de Caserta, tatăl logodnicului, e fiiul ultimului rege al Neapoliei, Franciso II de Bourbon.

Intórcerea soldaţilor germanĭ din China. Scim, că Lunĭ au sosit la Berlin mai mulţĭ soldaţĭ germanĭ din China. Ei au sosit cu un tren special la gară. Mulţimea imensă a isbucnit în entusiaste strigăte de: „Hoch!“ „Hoch!“ Apoi studenţii au început sĕ cânte imnul naţional „Die Wacht am Rhein“. Ecoul manifestaţiilor dela gară străbătând până în stradele apropiate, mulţimea de aicĭ de-asemenea a început sĕ aclame. Ieşind din gară, soldaţii au format un cortegiŭ pitoresc. In fruntea cortegiului era drapelul german ciuruit în luptele dela Taku, apoi un imens drapel chinesesc cucerit de soldaţĭ, tunurĭ chinesescĭ şi la urmă o companiă de onóre a gardei imperiale. Pe tot parcursul, până la Brandenburg, rĕsboinicii au fost aclamaţĭ de mulţime. La pórta Brandenburg ei au fost întêmpinaţĭ şi salutaţĭ de membrii consiliului comunal. Apoi au fost incasarmaţĭ. La casarmă au fost întêmpinaţĭ de împĕratul Wilhelm, de împĕrătésă, prinţul moştenitor, prinţul Henric şi de ceilalţĭ membri ai familiei imperiale, precum şi de către cancelarul Bülow, generalii din garnisónă, etc. Impĕratul a ţinut un discurs entusiast soldaţilor, carĭ apoi au fost ospĕtaţĭ.

Metropolit gr. or. în Bosnia. Eug. *Lyeticza*, fost secretar al episcopului sêrbesc din Timişóra, a fost numit metropolit gr. or. în Banjaluca (Bosnia). Noul metropolit a plecat alaltăerĭ la Viena, ca sĕ facă jurămêntul.

Catastrofă pe mare. Din Madrid se telegrafézá, că o catastrofă îngrozitóre, care costă viaţa a 112 ómenĭ, s'a produs în portul Malaga. Vasul şcólei navale de rĕsboiŭ din Germania „*Gneisenau*“, s'a cufundat tocmai în momentul intrărei sale în portul Malaga. Aprópe întreg echipagiul vasului, împreună cu comandantul lui, s'au înnecat. Numĕrul victimelor e de 100. O şalupă de salvare a portului s'a dus în ajutorul naufragiaţilor, avênd pe bord 12 marinarĭ. Talazurile furióse ale mării însĕ, au rĕsturnat şalupa, înecând pe cei 12 marinarĭ. — Din Madrid vin scirĭ nouĕ mult mai alarmante despre catastrofa vasului de rĕsboiŭ german „Gneisenau“, în portul Malaga. Pe vas se aflau în total 450 ómenĭ, dintre carĭ 39 rĕniţĭ au fost transportaţĭ la spital, 125 salvaţĭ au fost internaţĭ la casarmă şi 150 la primăria oraşului Malaga. Restul înecaţĭ.

Curcubeu. Intr'una din dimineţile dilelor trecute locuitorii din Bartfa (comit. Şaros) şi jur au fost martorĭ ocularĭ ai unui frumos fenomen natural. Diminéţa adecă pe la 8 óre un curcubeu duplu se putea vedé în partea vestică a orisontului. Fenomenul s'a putut vedé timp de aprópe $^1/_2$ óră de-asupra munţilor albiţĭ de zăpadă.

Influenza în Rusia. Din Petersburg sosesce scirea, că acolo graséză într'un mod înfiorător influenza. Aprópe în fiă-care casă zace câte un bolnav de influenză. Şi în Moscova încă s'au ivit casurĭ de influenză.

Dece milióne arse. Dilele acestea a fost consumat de flacărĭ castelul din Belveil al principelui Ligne. Castelul a fost zidit în véclul XVI; esteriorul lui era în formă de fortăréţă din evul mediu. Interiorul era plin cu comorile cele mai preţióse. Erau diferite tablourĭ de mare valóre, arme, covóre, o bibliotecă din 26,000 tomurĭ. Tóte aceste au cădut jertfă flacărilor, numai fórte puţine lucrurĭ s'au putut scăpa de foc. Pagubele nu-s mai puţine de 10 milióne francĭ.

Teatru german. Representaţiunea de adĭ, Joi séra, va fi „*Sodoms Ende*“, dramă în 4 acte de H. Sudermann.

Rectificare. In recensiunea asupra concertului Reuniunei nóstre de gimnastică şi cântărĭ, publicată în numĕrul trecut al fóiei, s'a strecurat o greşélă de tipar. Anume, în alinea penultimă este a-se ceti: „D-şóra Stela Bidu... a cântat în douĕ rêndurĭ *câte-va tacte*“, în loc de „câte-un tact“.

Din Camera Română.

Discusiunea asupra proiectului de rĕspuns la Mesagiul tronului urmându-se în şedinţa dela 1 Decemvrie v., printre oratorii, carĭ au luat cuvêntul, au fost d-nul *I. I. Brătianu* (liberal) şi d-l *Barbu Delavrancea* (conservator). Cel dintâiŭ a criticat politica generală a guvernului, a făcut însĕ importanta declaraţiune, că liberalii nu sunt în contra introducerei capitalurilor străine în ţéră, însĕ cu condiţia, ca ele sĕ nu sĕcătuéscă isvórele de avuţiă ale ţĕrii — D-l *Delavrancea* rĕspunde printr'un lung discurs oratorilor din oposiţiă, carĭ l'au numit neconsecuent, pentru-că a eşit din partidul liberal şi a trecut în cel conservator. Arată, că s'a despărţit de liberalĭ pe o cestiune înaltă, care a format şi va forma tótă credinţa sa, adecă pe cestiunea naţională.

Şedinţa dela 2 Decemvrie v.

In şedinţa acésta s'a sfîrşit desbaterea generală asupra proiectului de rĕspuns la adresă. A luat cuvêntul:

D-l *E. Costinescu*: Constată, că de şése dile de când duréză discuţiunea, nu s'a vorbit nimic despre nevoile ţĕrei, ci totul s'a mărginit în recriminărĭ.

Venind la cestiunea financiară dice, că pricina rĕului a fost risipa cea mare şi că până acuma cele douĕ formaţiunĭ conservatóre n'au schimbat întru nimic situaţia. D-sa este de părere sĕ se facă economii, desfiinţându-se din funcţiunĭ şi din aşa disele aşedĕminte de cultură.

Spune, că s'ar puté spori venitul vămilor prin taxe protectóre pentru industria naţională. Atrage atenţiunea guvernului sĕ facă din vreme studiile necesare, ca sĕ pótă apĕra interesele ţĕrei la reînoirea tractatelor de comerciŭ. Continuând dice, că au fost esagerate prevederile taxelor de timbru şi înregistrare, taxele bĕuturilor spirtóse, tutunurile, şantierele, veniturile domeniilor în cea mai mare parte, veniturile căilor ferate etc. Prevede un deficit sigur de 28 milióne şi întrébă, ce are sĕ facă guvernul, ca sĕ acopere acest gol. După-ce apĕră Banca Naţională, spune, că se aştepta ca monumentala lege a pensiunilor sĕ fiă desfiinţată, dér s'a înşelat. Oratorul declară, că este pentru impositul pe ţuică, ér nu pentru impositul pe hectar, care este mai greu.

Termină spunênd: Décă nu veţĭ face acéstă reformă mare, 22 milióne economii, plus 12 milióne imposite, veţĭ cădé dela putere.

Şedinţa se suspendă.

La redeschidere se dă cuvêntul d-lui Take Ionescu, fostul ministru de finanţe.

D-l *Take Ionescu* este primit la tribună cu aplause prelungite. Ca şi d-l Costinescu începe prin a constata, că desbaterile Adresei anul acesta, a 15-a óră de când ia parte la asemenea desbaterĭ, au un interes deosebit, şi din ceea-ce spune oposiţia şi din ceea-ce spune guvernul.

Oratorul nu dă acéstă esplicaţie ca o ameliorare a moravurilor politice, ci pentru-că *a fi acum la guvern, este a lua păharul amărăciunilor*: acésta din causă, că situaţiunea politică, adecă cea financiară, este aşa de grea.

D-l ministru de domenii a dis, că sunt douĕ politicĭ, aceea de a te retrage lăsând guvernul altora şi aceea pe care a numit'o naţională, de a sta la post. Eu le botez altfel: politica fricei şi politica bărbăţiei; şi demnă de noi este numai a bărbăţiei.

Décă am venit la putere în anii vacilor slabe, trebue sĕ continuăm a ne face datoria şi mai mult. Ómenii valoroşĭ, cât mai valoroşĭ, merg înainte simţind amărăciunea. Sĕ facem şi noi, sĕ le micşorăm amărăciunea. Sĕ rĕmânem ómenii datoriei, sĕ tăiem însĕ cu securea în tot ce e rĕu. Am învĕţat, din desilusiile nóstre, că cea dintâiŭ flóre, care se vestejesce, este gratitudinea. Indiferent, décă imboldirile nóstre vor fi luate altfel, ne facem numai datoria şi avem aprobarea consciinţei nóstre luminate şi permanente. Sĕ ne împlinim datoria către ţéră....

Am avut greutăţĭ de politică esternă. Am avut cestiunea Porţilor-de-Fier, şi a lucrat aşa de bine guvernul conservator, că acum nu mai audim nimic de acéstă cestiune. In afacerea convenţiunei dela Haga, cestiunea relativă la anchetele turburărilor produse de supuşii străinĭ într'un stat, d-l ministru de esterne de atuncĭ, d-l Ioan Lahovari, nu a cedat cu tótă oposiţia pressei străine.

O altă cestiune grea, *cestiunea şcólelor române din Braşov*, am resolvat'o, şi într'un aşa mod, încât am mulţămit pe tótă lumea. Décă n'am fi resolvat acéstă cestiune, mulţĭ dintre noi ar fi dispărut din viaţa publică.

Mai era *insula Bujorescu*; timp de doi anĭ, sub guvernul liberal, era acolo un pichet bulgar, deşi insula era a nóstră. Am scos pichetul bulgar din insulă şi după cum Al. Lahovari dedea ordin, ca sĕ se tragă cu tunurile în vaporul „Olga“, tot aşa Ioan Lahovari a dat ordin sĕ se scóta din insulă, cu forţa, pichetul bulgar.

In situaţiunea mea pot spune mai multe decât miniştrii. *In relaţiunile nóstre cu Bulgaria* s'a întêmplat un accident. Raporturile între ambele popóre sunt cam strînse. Ar fi o naivitate sĕ spunem, că noi am trecut Dunărea pe Bulgarĭ. Nu, nu este aşa, ei au profitat de succesul armatei nóstre. Tótă lumea scie, că după rĕsboiŭ ni-s'a oferit aşa numitul quadrilater bulgar; nu l'am primit şi credinţa mea este, că am făcut fórte rĕu, căcĭ era locuit numai de musulmanĭ. A mai venit o altă împrejurare când s'a proclamat unirea Rumeliei cu Bulgaria, tóte puterile erau contra, numai România nu. Décă intervenia şi România, adĭ nu mai era Bulgaria.

Nimenĭ nu doresce decât bune raporturĭ între vecinĭ. Sĕ se scie însĕ, că *nimic nu trebue sĕ se petrécă în Peninsula balcanică fără consimţĕmêntul nostru.* Avem şi noi cuvêntul nostru de dis în cas de o turburare a *statului quo.* Suntem singurul stat creştin din Orient, care s'a putut păstra, şi aicĭ Bulgarii şĭ-au găsit armele sufletescĭ de şĭ au putut forma apoi o patriă. Suntem primii *inter pares* în Peninsula balcanică şi nu vrem sĕ fim ultimii *inter pares.* Sĕ le spunem (Bulgarilor), că noi nu suntem o cantitate neglijabilă, sĕ le afirmăm, că nicĭ o schimbare fără consimţĕmêntul nostru nu se va produce.

(Va urma.)

Luptele Burilor.

Din *Maseru* se telegrafézá:

Generalul *Dewett* a apărut în împrejurimile oraşului *Tabanchu*, în fruntea unei colóne, conţinênd vr'o 3000 de ómenĭ. El a atacat mai multe sate şi a făcut de trei-orĭ asalt asupra posiţiunilor englese, isbutind sĕ spargă linia de luptă englesă. Englesii au cucerit un tun şi 15 carĕ cu cartĕşe, dinamită şi alimente. O altă trupă de Burĭ a voit sĕ ocupe strîmtórea dela Tabanchu, însĕ Englesii au respins'o.

*

Intr'aceea sosesce scirea, că o trupă de Burĭ a trecut peste rîul Oranje în colonia Cap pe la Aliwalnorth şi a înaintat până la Knapdaal.

Se scie, că Englesii şĭ-au dat multă silinţă de a împiedeca pe Burĭ sĕ pĕtrundă în colonia Cap, dat fiind, că Olandesii din Cap sunt în mare fierbere şi n'aştéptă decât un semn de încurajare pentru a prinde armele contra Angliei. Incercările lui *Dewett* de a trece în colonia Cap, n'au succes, fiind-că rîul Orange era pe atuncĭ fórte umflat apoi pe celalat ţĕrm al rîului sta generalul Brabant, ér la spate îl ameninţau încontinuŭ Knox şi Macdonald. După scirea de mai sus, Dewett s'a reîntors de-odată si a spart linia dè luptă englesă scăpênd ast-fel din cursa, ce i-se pusese, şi retrăgêndu-se între munţii nord-osticĭ ai statului Orange, unde de sigur s'a întêlnit cu Steyn. Pe când Dewett lupta cu Knox şi Macdonald, 700 de Burĭ au trecut rîul Orange, au bătut la Aliwalnorth cavaleria lui Brabant şi acum pĕtrund tot mai adênc în Capland,

Scirea acésta încă a produs nelinişte la Londra.

NECROLOG. Erĭ a încetat din viaţă **Maria vĕd. George D. Grădinar** născ. Paraschiv în etate de 73 anĭ, împărtăşită fiind cu sf. taine. Inmormêntarea i-s'a făcut adĭ, Joi, la $2^1/_2$ óre d. a. în cimitirul bisericei Sf. Nicolae din Braşov (Scheiŭ). Fie-i ţĕrina uşóră!

ULTIME SCIRI.

Viena, 19 Decemvrie. La alegerile de erĭ din *Bucovina*, au reuşit I. Lupul mareşalul ţĕrii, Florea Lupul şi rutênul Wasilko. Dr. Eudoxiu Hormuzachi a cădut, fiind cu înverşunare combătut de către aderenţii baronului Bourguignon. Dr. Popovicĭ şi br. E Hormuzachi au protestat în contra alegerilor.

Roma, 19 Decemvrie. Din *Peking* se anunţă, că miniştri plenipotenţiarĭ se vor întruni mâne, spre a redacta textul definitiv al condiţiunilor de pace, ce se vor preda plenipotenţiarilor chinesĭ.

Londra, 19 Decemvrie. „Daily Mail“ primesce scirea, că năvala Burilor în colonia Cap a produs mare nelinişte. Burii au trecut rîul Oranje prin douĕ puncte. — „Times“ dice, că operaţiunile lui Kitchner nu sunt încheiate. Concentrarea Burilor, care a causat catastrofa lui Clemens, ar fi fost imposibilă, décă s'ar fi purtat rĕsboiul cum se obicnuesce în alte state civilisate.

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureşianu.***
Redactor responsabil: ***Traian H. Pop.***

„Călindarul Plugarului“.

Dilele acestea a eşit de sub tipar „*Călindarul Plugarului*“ pe anul comun 1901, anul IX, cuprindênd: In *partea calendaristică*: Cronologia anului 1901, Regentul anului; Sărbătorile şi alte dile schimbătóre; Calculul sărbătorilor mai marĭ; Posturile etc. Urméză partea strict calendaristică: cele 12 lunĭ ale anului cu sfaturĭ pentru plugarĭ şi semnele de timp după calendarul de 100 de anĭ.

Urméză Genealogia domnitorilor; Taxele telegramelor şi postale; Competinţe de timbru şi taxe; Scala timbrelor; apoi Têrgurile din Ardeal, Bănat şi Ţéra ungurééscă după datele oficióse îndreptate şi publicate de ministrul de comerciŭ.

In *partea literară* se găsesc bucăţĭ alese: Cântec (poesiă de G. Coşbuc); Ostaşilor Românĭ (P. Dulfu); Dorobanţul (G. Coşbuc); Crainicul primăverei (Sân-Petreanul); Testamentul lui Moş-Cârlig, schiţă de I. C. Panţu; o frumósă Poveste de pe vremea când Mântuitorul Christos umbla pe pământ; Cuvinte înţelepte ş. a.

In *partea economică*: Lucrarea pământului; Crescerea vitelor; Hrana vitelor; Grijile de avut la hrănirea vitelor; Hrana ţăranului şi crescerea caprelor; Puterea de nutrire a pómelor.

Economia casnică: Prăsirea curcilor; Clocirea şi crescerea puilor de găină; Conservarea ouĕlor. Urméză felurite *poveţe* tot din sfera economiei casnice.

In fine o interesantă istorisire despre Ciudăţeniile trăsnetului.

De astă-dată „Călindarul Plugarului“ cuprinde ilustraţiunile: edificiul gimnasiului român din Braşov şi sala festivă a acestui gimnasiu.

Călindarul se póte procura dela Tipografia A. Mureşianu, Braşov, pe preţul de 25 crucerĭ séu 50 banĭ esemplarul, fără dorto postal. **Vênd̦ĕtorilor se dă rabat** cuvenit.

Cursul la bursa din Viena.

Din 19 Decemvre. n. 1900.

Renta ung. de aur 4%.	116.95
Renta de coróne ung. 4%. . . .	92.40
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	119.80
Impr. căil. fer. ung. înargint. 4½%	99.50
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.50
Bonurĭ rurale ungare 4%	91 40
Bonurĭ rurale croate-slavone . . .	92.75
Impr. ung. cu premii	166.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin .	139.10
Renta de argint austr.	98.50
Renta de hârtie austr.	98.20
Renta de aur austr.	119.85
Losurĭ din 1860.	135.—
Acţii de-ale Băncei austro-ungară .	16.92
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	678.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	672.—
Napoleondorĭ.	19.13
Mărcĭ imperiale germane . . .	117.10
London vista.	240.10
Paris vista	95.72½
Rente de corône austr. 4% . . .	98.65
Note italiene	90.70

Cursul pieţei Braşov.

Din 20 Decemvre. 1900.

Bancnota rom.	Cump.	18.66	Vênd.	18.80
Argint român.	Cump.	18.40	Vênd.	18.50
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.—	Vênd.	19.12
Galbenĭ	Cump.	11.30	Vênd.	11.40
Ruble Rusescĭ	Cump.	127.	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.50	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.72	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	Vênd.	101.—

Nr. 6463 1900.

PUBLICAŢIUNE.

Constatându-se isbucnirea epidemiei în rîmătorii de pe teritoriul orăşĕnesc, se aduce spre cunoscinţă, că faţă de aceste animale s'a dispus în sensul art. de lege VII. din 1888 carantina.

Braşov, 17 Decembre 1900.

1191,1—3 *Căpitănatul orăşĕnesc.*

Sz. 8524—1900. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint tlkkönyvi hatóság, közhirré teszi, hogy a „Parsimonia“ takarékpénztár végrehajtatónak Bobinca N. G. Mária és társa végrehajtást szenvedők elleni 5?0 kor. tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében, a brassói kir. törvényszék (a zernesti kir. járásbiróság) területén lévő ó-toháni 215 sz. tljkvben foglalt 1321 hrsz fekvőre 14 kor., 4071, 2072 hrsz. fekvőre 14 kor., 2354 hrsz. fekvőre 14 kor., 4129, 4130 hrsz. fekvőkre 8 kor., 7693 7694 hrsz fekvőkre 12 kor., 8463 hrsz. fekvőre 2 kor., 365/2, 366/2 hrsz. 324 kor., az ó-toháni 119 sz. tljkvben foglalt 191, 192 hrsz. fekvőkre 364 kor., 2721 hrsz. fekvőre 6 kor., 2734 hrsz. fekv. 16 kor., 3452 hrsz. fekv. 8 kor., 5145 hrsz. fekv. 16 kor., 6513 hrsz. fekv. 16 kor., 7355, 7356 hr. sz. fekv. 8 kor., 1934 hrsz. fekv. 14 koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1901 évi Február hó 23-ik napján d. e. 9 órakor** ó-toháni község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 20%-át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. törv. cz. 170-ik §-sa értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1900. évi November hó 23 án.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1185.

Plecarea şi sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov

Valabil din 1 Octomvre st. n. 1900.

Plecarea trenurilor din Braşov

Dela Braşov la Budapesta:

I. Trenul mixt la óra 5·8 min. dimin.
II. Tr. accel. (peste Cluşiu) la ó. 2·45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 7·48 min. séra.

Dela Braşov la Bucurescĭ:

I. Trenul de persóne la óra 3·55 m. dim.
II. Trenul mixt la órele 11 a. m.
III. Trenul accel. la óra 2·19 min. p. m. (ce vine pe la Cluşiu).

Dela Braşov la Kezdi Oşorheiu:

I. Trenul de pers. la óra 5·19 min. dim. (are legătură cu Tuşnad, Ciuc-Szereda, la óra 3·20 min. nóptea.
II. Trenul mixt la óra 8·50 min. a. m.
III. Trenul de pers. la óra 3·15 m. p. m. (are legătură cu linia Tuşnad-Ciuc-Szereda).

Dela Braşov la Zĕrnescĭ (gar. Bartolomeiu).

I. Trenul mixt la óra 9·2 min. a. m.
II. Trenul mixt la óra 5·26 min. p. m.

Dela Braşov la Ciuc-Gyimes:

I. Trenul de pers. la óra 5·19 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 8·50 min. a. m.
III. Trenul de pers. la óra 3·15 min. p. m.

Sosirea trenurilor în Braşov:

Dela Budapesta la Braşov:

I. Trenul de persóne la óra 8 dim.
II. Tr. accel. peste Cluşiŭ la ó. 2·9 m. p. m.
III. Trenul mixt la óra 10·25 min. séra.

Dela Bucurescĭ la Braşov:

I. Trenul accel. la óra 2·18 min. p. m.
II. Trenul pers., la óra 9·27 min. p. m.
III. Trenul mixt, la óra 5.— min. dim. (ca e circulă numai Vinerea dela Predeal).

Dela Kezdi-Oşorheiu la Braşov:

I. Trenul de persóne la óra 8·25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Sereda şi Ciuc-Gyimes).
II. Trenul de pers. la óra 1·51 m. p. m.
III. Trenul mixt, la óra 6·48 m. séra (are legătură cu Ciuc-Sereda).

Dela Zĕrnesci la Braşov (gar. Bartolomeiu).

I. Trenul mixt la óra 7·2 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 1·12 min. p. m.

Dela Ciuc-Ghimes la Braşov:

I. Trenul de pers. la óra 8·25 m. dim.
III. Trenul de pers. la óra 1·51 m. p. m.
III. Trenul mixt la óra 6·48 min. séra

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.